

คดีลำพะเนียง (2)

คดีหมายเลขดำที่ อ.475/2551

คดีหมายเลขแดงที่ อ.70/2552

ศาล ปกครองสูงสุด

ประเภทคดี ปกครอง

คู่ความ

นางนวลนาง พิมพ์คำ ผู้ฟ้องคดี

โครงการชลประทานหนองบัวลำภู ที่ 1

กรมชลประทาน ที่ 2 ผู้ถูกฟ้องคดี

เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- กฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
- ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 420
- พ.ร.บ.ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 5 วรรคหนึ่ง
-

ประเด็นสำคัญในการพิจารณา และผลคำพิพากษา

ศาลชั้นต้น

- แม้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองจะได้จัดประชุมชี้แจงแก่ราษฎรและสามีของผู้ฟ้องคดีได้เข้าร่วมประชุมด้วยโดยไม่ได้คัดค้านก็ไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ละสิทธิที่จะเรียกร้องเงินค่าชดเชยแต่อย่างใด อีกทั้งการจัดประชุมชี้แจงได้มีขึ้นหลังจากการให้ราษฎรได้ลงชื่อในหนังสือยินยอม ทำให้ในขณะที่ทำหนังสือยินยอมราษฎรไม่อาจทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการชดเชย ดังนั้น

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ขุดลอกลำน้ำเข้าไปในที่ดินของผู้ฟ้องคดีทำเป็นลำห้วยพะเนียงและถนนเลียบลำห้วยพะเนียง จึงเป็นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย เป็นการกระทำละเมิดโดยใช้อำนาจตามกฎหมายก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ฟ้องคดี ตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีจึงต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนด้วยการใช้ราคาที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดี

- ราคาประเมินที่ดินส่วนที่ผู้ฟ้องคดีต้องเสียไป คิดเป็นเงิน 133,900 บาท แต่เนื่องจากที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีต้องสูญเสียไปมีจำนวนมากคงเหลือที่ผู้ฟ้องคดีสามารถใช้ประโยชน์ไม่เพียงพอที่จะประกอบอาชีพทำนาในที่ดินแปลงเดิมได้อีกต่อไป ต้องไปหาซื้อที่ดินแปลงใหม่ซึ่งอาจมีราคาสูงกว่าจำนวนเงินที่ได้จากการชดเชยจากราชการ หรือต้องเปลี่ยนวิถีชีวิตไปประกอบอาชีพอย่างอื่น ถือได้ว่าการดำเนินการตามโครงการได้สร้างภาระให้แก่ผู้ฟ้องคดีเกินสมควร และการจะคืนที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถกระทำได้ จึงเห็นควรกำหนดให้ใช้ราคาที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง รวมเป็นเงิน 200,850 บาท แต่เนื่องจากผู้ฟ้องคดีขอค่าเวนคืนที่ดินเป็นเงินเพียง 200,000 บาท จึงเห็นควรกำหนดค่าสินไหมทดแทนด้วยการใช้ราคาที่ดินที่ผู้ฟ้องคดีเสียไปเป็นมูลค่าตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอคือ 200,000 บาท

ศาลปกครองสูงสุด

- โครงการขุดลอกและพัฒนาลุ่มน้ำลำพะเนียงและการสร้างถนนเลียบลำห้วยพะเนียง ซึ่งการขุดลอกพร้อมก่อสร้างคันดินเป็นถนนเลียบตลอดแนวสองฝั่งลำห้วยพะเนียงนั้น ได้มีการรุกกล้าเข้ามาในที่ดินของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ไม่มีอำนาจที่จะบุกรุกยึดถือครอบครองที่ดินของผู้ฟ้องคดีได้โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และไม่ปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 มีสิทธิโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะขุดลอกเอาที่ดินของผู้ฟ้องคดีโดยวิธีอื่นๆ ฉะนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ได้ดำเนินการตามโครงการและเข้าใช้ที่ดินของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการจงใจทำต่อผู้ฟ้องคดีให้ได้รับความเสียหายแก่ทรัพย์สิน เป็นการกระทำละเมิดต่อผู้ฟ้องคดีตามมาตรา 420 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐต้องรับผิดชอบผู้ฟ้องคดีในฐานะผู้เสียหายในผลแห่งละเมิด
- การที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ชดใช้ค่าที่ดินในอัตราตารางวาละ 100 บาท ตามราคาประเมินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นราคาที่เหมาะสมแล้ว และกำหนดให้ใช้ราคาที่ดินให้แก่ผู้ฟ้องคดีเพิ่มขึ้นอีกกึ่งหนึ่ง โดยพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 2 ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยใช้ราคาที่ดินเป็นเงินจำนวน 200,000 บาท ตามที่ผู้ฟ้องคดีมีคำขอ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด จึงชอบแล้ว

พิพากษายืน

